

IDŹ DO

PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ

SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK

KATALOG ONLINE

ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

TWÓJ KOSZYK

DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE

ZAMÓW INFORMACJE
O NOWOŚCIACH

ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA

FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

ABC kaskadowych arkuszy stylów (CSS)

Autor: [Bartosz Danowski](#)

ISBN: 83-7197-747-6

Format: B5, stron: 300

Dynamiczny rozwój technologii przesyłu danych prowadzący do zwiększenia przepustowości internetu był kołem zamachowym powstawania nowych stron WWW opartych na coraz to wymyślniejszych rozwiązaniach. Jednym z nich są kaskadowe arkusze stylów (CSS), które obecnie są doskonałą alternatywą dla żmudnego procesu przygotowania stron WWW. Pozwalają nadać wspólny wygląd dokumentom tworzącym stronę WWW bez większego wysiłku i przy ogromnej oszczędności czasu.

Autor w książce „ABC kaskadowych arkuszy stylów (CSS)” stworzył możliwie kompletne, polskie opracowanie poświęcone roli CSS w tworzeniu stron WWW. Postawił sobie jeszcze jeden cel, zgodnie z którym książka miała być przeznaczona zarówno dla Czytelników rozpoczynających przygodę z tworzeniem stron WWW, jak i dla „starych wyjadaczy”, mających w tej dziedzinie sporo doświadczenia. Zgodnie z sugestiami czytelników, którzy zapoznali się już z poprzednimi książkami Bartosza Danowskiego (np. „HTML. Ćwiczenia praktyczne”, „Kaskadowe arkusze stylów. Ćwiczenia praktyczne”), niniejsza publikacja zawiera jeszcze więcej praktycznych przykładów.

Ze względu na charakter tematyki założono, że Czytelnik posiada już niezbędną wiedzę do pracy z komputerem. Dokładniej mówiąc, chodzi o umiejętność pracy z dowolnym edytorem tekstowym.

Doskonały podręcznik dla początkujących twórców stron WWW!

Książka opisuje m.in.:

- formatowanie czcionek na stronie WWW;
- osadzanie własnych czcionek;
- pozycjonowanie elementów;
- regulowanie marginesów;
- zmiana wyglądu okna przeglądarki i kursora myszki;
- formatowanie tabel;
- kontrola wyglądu bloków tekstu i nagłówków;
- kontrola wyglądu formularzy;
- tworzenie stron zgodnie z zaleceniami specyfikacji HTML 4.0.1.

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Wprowadzenie do zagadnień języka HTML 4.01 oraz kaskadowych arkuszy stylów.....	9
Krótkie wprowadzenie do języka HTML	9
Wprowadzenie do kaskadowych arkuszy stylów — CSS	13
Komentarze dla tworzonych arkuszy.....	14
Implementacja CSS w przeglądarkach	16
Metody umieszczania stylów w dokumencie	16
Problemy ze stylami w starych przeglądarkach.....	23
Jednostki miar stosowane w CSS	24
Nazewnictwo kolorów używane w CSS.....	26
Podsumowanie	29
Rozdział 2. Budowa stylu — selektory.....	31
Selektory proste.....	31
Selektory uniwersalne	32
Selektory „potomka”	33
Selektory „dziecka”	34
Selektory „rodzeństwa”	36
Identyfikator — ID.....	36
Klasy	39
Pseudoklasy	41
Pseudoelementy.....	47
Grupowanie selektorów	51
Podsumowanie	52
Rozdział 3. Dziedziczenie i kaskadowość	53
Dziedziczenie	53
Kaskadowość.....	59
Podsumowanie	61
Rozdział 4. Właściwości tekstu	63
Poziome wyrównanie	63
Pionowe wyrównanie	66
Wcięcie tekstu	71
Dekoracja tekstu.....	74
Przekształcanie tekstu	78
Regulacja odstępów pomiędzy literami	80

	Regulacja odstępów pomiędzy wyrazami	82
	Regulacja odstępów pomiędzy wierszami	83
	Pusta przestrzeń	85
	Podsumowanie	87
Rozdział 5.	Właściwości czcionki	89
	Rodzaj użytej czcionki — rodzina czcionek	90
	Rozmiar czcionki	97
	Waga czcionki	101
	Styl czcionki	104
	Warianty czcionki	106
	Szerokość czcionki	107
	Proporcja czcionki	107
	Zbiorczy zapis właściwości czcionek	108
	Podsumowanie	109
Rozdział 6.	Osadzanie czcionek na stronie WWW	111
	Open Type	111
	True Doc	116
	Podsumowanie	120
Rozdział 7.	Właściwości list	121
	Typ listy	123
	Dowolny obraz jako wypunktowanie listy	134
	Pozycjonowanie listy względem wypunktowania lub numeracji	135
	Zbiorczy zapis właściwości list	137
	Podsumowanie	138
Rozdział 8.	Kolor i tło poszczególnych elementów	141
	Kolor	141
	Tło	144
	Definicja koloru jako tła	144
	Element graficzny jako tło	148
	Zbiorczy zapis właściwości tła	157
	Podsumowanie	158
Rozdział 9.	Marginesy	161
	Marginesy zewnętrzne — margin	161
	Zbiorczy zapis właściwości marginesów zewnętrznych	171
	Marginesy wewnętrzne — padding	172
	Zbiorczy zapis właściwości marginesów wewnętrznych (dopełnienia)	177
	Podsumowanie	178
Rozdział 10.	Obramowanie poszczególnych elementów	183
	Definicja obramowania	183
	Styl obramowania	187
	Szerokość obramowania	190
	Kolor obramowania	191
	Podsumowanie	192
Rozdział 11.	Tabele	199
	Formatowanie zawartości tabeli	202
	Formatowanie krawędzi tabeli	207
	Formatowanie wyglądu tabeli za pomocą dodatkowych stylów	212
	Podsumowanie	217

Rozdział 12. Pozycjonowanie elementów	219
Pozycjonowanie bezwzględne (absolute)	219
Pozycjonowanie względne (relative)	223
Pozycjonowanie statyczne (static)	225
Pozycjonowanie typu fixed	226
Nakładanie elementów na siebie	228
Kolejność nakładanych elementów	231
Wymiarowanie pozycjonowanych elementów	232
Podsumowanie	234
Rozdział 13. Oblewanie tekstem innych elementów	237
Sterowanie oblewaniem	237
Blokowanie oblewania wybranych elementów	240
Podsumowanie	243
Rozdział 14. Efekty wizualne	245
Kadrowanie	245
Ukrywanie elementów	247
Sterowanie wymiarowanymi elementami	249
Podsumowanie	252
Rozdział 15. Drukowanie	255
Definicja rozmiaru strony	255
Kontrola łamania strony	256
Podsumowanie	257
Rozdział 16. Dodatkowe style dla przeglądarki MS Internet Explorer 5.5 oraz 6	259
Wygląd okna przeglądarki	259
Wygląd kursora	261
Podsumowanie	262
Rozdział 17. Graficzne edytory CSS — TopStyle	263
Charakterystyka programu	263
Praca z kreatorem	267
Ręczne definiowanie stylu	269
Dodatkowe funkcje	271
Podsumowanie	272
Zakończenie	273
Dodatek A Przykłady i gotowe rozwiązania problemów	275
Formularze	275
Tło składane z wielu elementów	276
Podpinanie arkuszy do dokumentów w najpopularniejszych edytorach WWW	277
EzHTML	277
Pajęczek 2000	277
MS Front Page 2000/XP	278
Zmiana tła całej komórki tabeli	279
Wczytywanie arkusza w zależności od wykrytej przeglądarki	280
Gotowe arkusze do wykorzystania na stronie domowej	281
Odnosiniki bez podkreśleń, zmieniające kolor po najechnaniu na nie kursorem myszy	281
Przykład formatowania suwaków	282

Przykład definicji kursora dla różnych elementów na stronie	282
Arkusz formatujący typową stronę	283
Przydatne adresy internetowe	285
Dodatek B Zestawienie obsługi stylów przez najpopularniejsze przeglądarki	287
Dodatek C Zbiór opisanych stylów łącznie z dostępnymi wartościami	293
Właściwości tekstu	293
Właściwości czcionki	294
Właściwości listy	294
Właściwości tła i koloru	295
Marginesy zewnętrzne	295
Marginesy wewnętrzne — dopełnienie	296
Obramowanie	296
Właściwości tabeli	297
Pozycjonowanie	297
Oblewanie tekstem innych elementów	298
Efekty wizualne	298
Właściwości drukowania	298
Style dla przeglądarki MS Internet Explorer	299

Rozdział 3.

Dziedziczenie i kaskadowość

Dziedziczenie

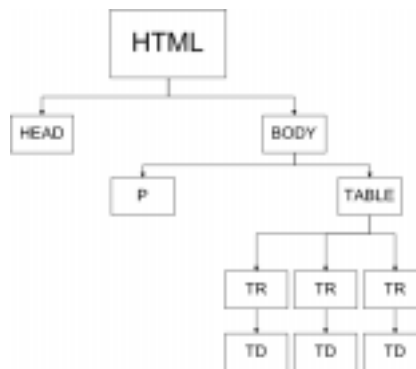
Zrozumienie pojęcia dziedziczenia wymaga od nas zapoznania się z hierarchią ważności poszczególnych znaczników wewnątrz dokumentu. Kaskadowe arkusze stylów wprowadzają pojęcie *drzewa* i na jego przykładzie doskonale widać te zależności. Poniżej zamieszczam listing prostego kodu strony oraz rozrysowane dla niego drzewo.

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.0//EN">
<HTML>
  <HEAD>
    <TITLE>Przykład drzewa</TITLE>
  </HEAD>
  <BODY>
    <P>Przykład tekstu.</P>
    <TABLE>
      <TR><TD></TD></TR>
      <TR><TD></TD></TR>
      <TR><TD></TD></TR>
    </TABLE>
  </BODY>
</HTML>
```

Przykładowe drzewo dla powyższego kodu wyglądałoby tak jak na rysunku 3.1.

Analizując rysunek, widzimy, że określenie np. koloru tekstu jako niebieski bezpośrednio dla pary znaczników `<BODY></BODY>` spowoduje jego użycie dla każdego elementu naszej strony znajdującego się niżej w hierarchii. Jeżeli dodatkowo zdefiniujemy kolor listy `` jako zielony, to tekst całego dokumentu będzie niebieski poza listą, która zostanie sformatowana za pomocą koloru zielonego. Idąc dalej tym tokiem rozumowania, dopiszmy do stylu odpowiedzialnego za formatowanie `<BODY></BODY>` definicję wielkości czcionki równą 14 punktów. Strona wynikowa będzie

Rysunek 3.1.
Przykładowe
drzewo
dziedziczenia
zbudowane
na podstawie
opisanego
kodu HTML

sformatowana za pomocą czcionki o wielkości 14 punktów i w kolorze niebieskim. Natomiast lista będzie miała kolor zielony i identyczną wielkość czcionki, podobnie jak reszta dokumentu. Innymi słowy, styl odpowiedzialny za definicję czcionki będzie dziedziczony z nadrzędnego w hierarchii znaczników `<BODY></BODY>`.

Innym prostszym przykładem dziedziczenia może być deklaracja stylu dla odnośników, która opiera się na pseudoklasach. Mam tutaj na myśli przykład z definicją dwóch rodzajów odsyłaczy.

```

A:link
{
  color: navy;
  font-size: 18pt;
  text-decoration: none;
}
A.maly:link
{
  font-size: 12pt;
}

```

Zwróć uwagę na to, że pierwszy selektor określa rodzaj domyślnego odnośnika, któremu przypisuje kolor granatowy, wysokość 18 punktów oraz brak podkreślenia. Drugi selektor jest definicją klasy o nazwie `.maly` i odpowiada za utworzenie hiperłącza o takich samych właściwościach jak główny odsyłacz, a jedyna różnica ma polegać na wysokości tekstu, która tym razem wynosi zaledwie 12 punktów. Dlatego też wystarczy w przypadku mniejszego odsyłacza zadeklarować jedynie rozmiar czcionki, gdyż pozostałe elementy są dziedziczone z wyżej stojącego w hierarchii odsyłacza podstawowego.

Nic nie stoi na przeszkodzie, by poza wielkością zmienić również kolor mniejszego odsyłacza. W takiej sytuacji odpowiedni kod powinien przybrać następującą formę:

```

A:link
{
  color: navy;
  font-size: 18pt;
  text-decoration: none;
}

```

```
A.maly:link
{
  font-size: 12pt;
  color: red;
}
```

Duży, domyślny odsyłacz, będzie granatowy, natomiast małe hiperłącze określone za pomocą klasy powinno przybrać kolor czerwony.

Niestety, od zasady dziedziczenia zdarzają się wyjątki wynikające z niedoskonałości implementacji CSS przez producentów przeglądarek. Przykładem może być dokument, gdzie w znacznikach <BODY></BODY> zdefiniujemy kolor tekstu, a następnie wstawimy tabelę — przeglądarka Netscape Navigator nie będzie umiała zastosować naszej reguły dla zawartości komórek tabeli. Oczywiście w Mozilli, na której bazuję w niniejszej książce, wspomniany problem z dziedziczeniem nie występuje. Również Opera w miarę poprawnie dziedziczy style z elementów nadrzędnych.

Idealnym testem na sprawdzenie, czy nasza przeglądarka poprawnie dziedziczy style przypisane elementom nadrzędnym, są poniższy arkusz CSS:

```
BODY
{
  background-color: white;
  font-weight: bold;
  font-size: 15pt;
  font-style: italic;
  color: red;
}
```

oraz kod HTML.

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.0//EN" "http://www.w3.org/TR/
REC-html40/strict.dtd">
<html>
  <head>
    <meta http-equiv="Content-type" content="text/html; charset=ISO-8859-2">
    <meta name="Keywords" content="słowa, kluczowe, dla, strony www">
    <meta name="Description" content="Krótki opis strony WWW">
    <meta name="Author" content="Bartosz Danowski">
    <meta name="Copyright" content="Wydawnictwo HELION">
    <LINK href="arkusz.css" rel="stylesheet" type="text/CSS">
    <title>Tytuł Strony WWW</title>
```

```
</head>
<body>
```

Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie, by pseudoelement `:first-letter` stosować z innymi znacznikami. Przykładem takiego postępowania może być poniższy listing, na którym połączyłem ten element z nagłówkiem stopnia pierwszego.

```
<table border=2>
  <tr>
    <td>
```

Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie, by pseudoelement `:first-letter` stosować z innymi znacznikami. Przykładem takiego postępowania może być poniższy listing, na którym połączyłem ten element z nagłówkiem stopnia pierwszego.


```

        </td>
      </tr>
    </table>

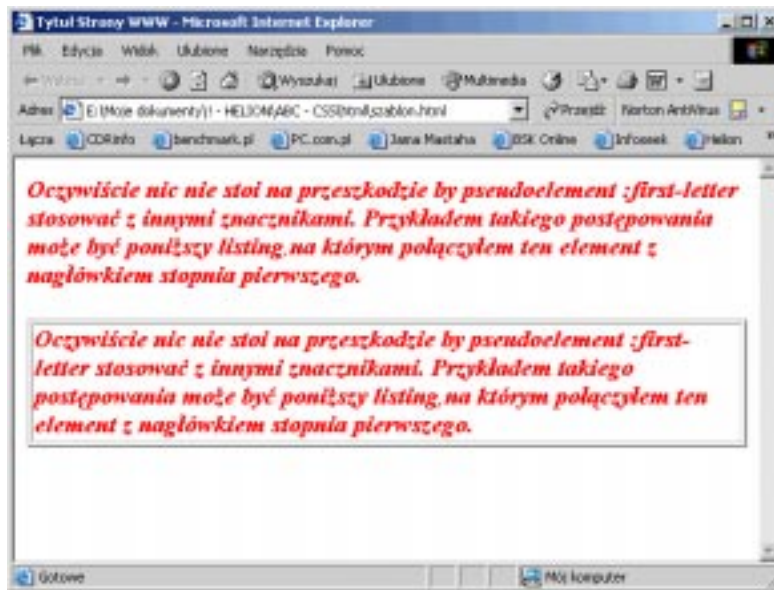
  </body>
</html>

```

Porównując rysunki 3.2 oraz 3.3 widzimy, że w przypadku Internet Explorera tekst wewnątrz tabeli niczym nie różni się do tego na zewnątrz, czyli ma wysokość 15 punktów, kolor czerwony oraz został pogrubiony i pochylony. Natomiast na rysunku 3.3 od razu widać, że zawartość tabeli jest wyświetlona za pomocą domyślnej czcionki przeglądarki.

Rysunek 3.2.

MS Internet Explorer
— przykład poprawnego dziedziczenia. Tekst w tabeli jest dokładnie taki sam jak na zewnątrz

Rozwiązaniem tego problemu jest odpowiednie przygotowanie arkusza stylów (patrz rysunek 3.4).

```

BODY, TD
{
  background-color: white;
  font-weight: bold;
  font-size: 15pt;
  font-style: italic;
  color: red;
}

```

Ciekawym przykładem dziedziczenia jest niżej przedstawiony przypadek.

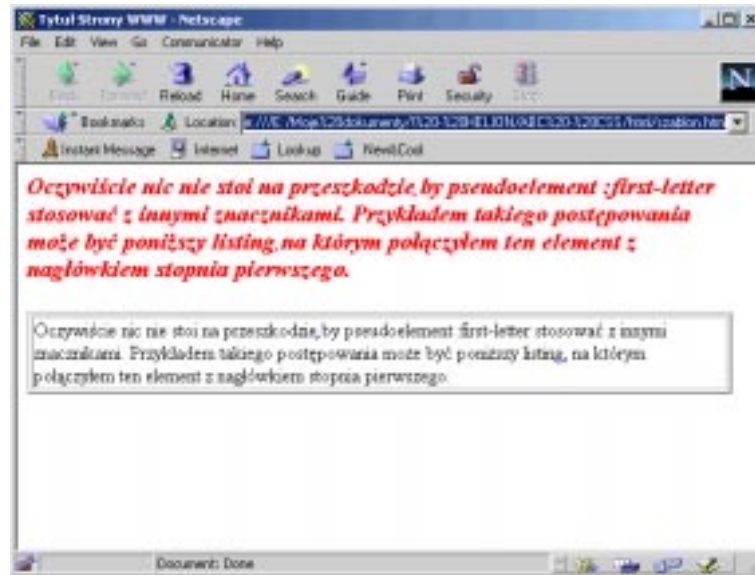
Zawartość arkusza stylów:

```

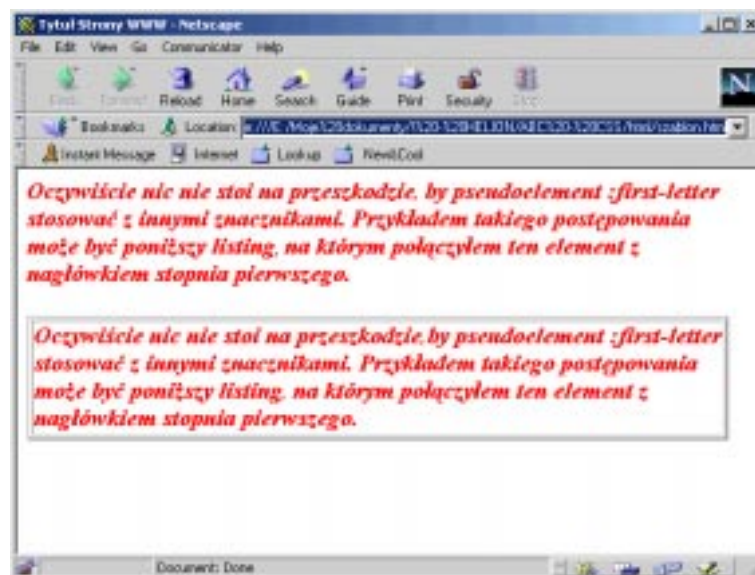
.czerwony
{
  font-size: 15pt;
}

```

Rysunek 3.3.
Netscape Navigator
— przykład błędnego
dziedziczenia.
Tekst w tabeli
jest inny niż
na zewnątrz

Rysunek 3.4.
Netscape Navigator
po odpowiednich
zmianach w kodzie
arkusza CSS potrafi
wyświetlić stronę
zgodnie z naszymi
oczekiwaniem
— jednak nadal
nie dziedziczy
stylów nadrzędnych
elementów


```
color: red;
}
H1
{
font-size: 30pt;
color: zielony;
}
```

Przykładowy kod HTML:

```
<h1 class="czerwony">Nagówek stopnia pierwszego</h1>
```

Analizując definicję stylów dochodzimy do wniosku, że nagłówek stopnia pierwszego powinien mieć wysokość tekstu równą 30 punktów oraz kolor zielony. Jeżeli przyjrzymy się samemu nagłówkowi w kodzie stronie, to widzimy, że nasz nagłówek ma przypisaną klasę o nazwie `.czerwony`.

O zgrozo, co tu teraz zadziała?... Otóż nie jest to takie skomplikowane, gdyż specyfikacja CSS określa *specyficzność* poszczególnych elementów. W moim przykładzie specyficzność kształtuje się następująco:

- ◆ H1 — niższa specyficzność równa 1,
- ◆ `.czerwony` — wyższa specyficzność równa 10,

Zgodnie z założeniami zawartymi w specyfikacji realizowana jest reguła z większy numerem. Dlatego w tym konkretnym przypadku nagłówek zostanie wyświetlony czcionką o wysokości 15 punktów w kolorze czerwonym gdyż ta klasa ma wyższą specyficzność.

Czasami chcemy wyłączyć dziedziczenie pewnych stylów w czasie formatowania. W takim przypadku należy skorzystać z *ważności* danych stylów. Również tym razem oprę się na przykładzie z nagłówkiem. Chciałbym, aby mój nagłówek na stronie został wyświetlony czcionką o wysokości 15 punktów w kolorze zielonym. Niestety, moja zachcianka to połączenie wybranych właściwości klasy `.czerwony` oraz selektora H1. Najprostszym rozwiązaniem jest przygotowanie odpowiedniej klasy i przypisanie jej dla nagłówka H1. Niestety, tym razem nie możemy dodawać nowych definicji do arkusza, a jedynie dokonać kosmetycznej poprawki. Jak już wiesz, w poprzednim przykładzie nagłówek został sformatowany za pomocą klasy `.czerwony`, gdyż miała ona wyższą specyficzność, a styl dla selektora H1 został zupełnie pominięty. Teraz skorzystamy z zaistniałej sytuacji i dla selektora H1, a dokładniej dla koloru zielonego, dodamy polecenie `!important`. Zmodyfikowany arkusz jest widoczny poniżej.

```
.czerwony
{
  font-size: 15pt;
  color: red
}

H1
{
  font-size: 30pt;
  color: green !important;
}
```

Zwróć uwagę na sposób, w jaki zostało dodane polecenie `!important` do konstrukcji stylu. Zawsze występuje po wartości przypisanej dla właściwości konkretnego selektora. Oczywiście sam kod HTML nie uległ żadnej zmianie i nadal ma następującą postać:

```
<h1 class="czerwony">Nagówek stopnia pierwszego</h1>
```

Przypisywanie ważności umożliwia zablokowanie dziedziczenia pewnych stylów z nadrzędnych elementów, dzięki czemu mamy jeszcze większe możliwości kontrolowania wyglądu strony WWW.

Polecenie `!important` jest poprawnie obsługiwane przez przeglądarki, na których oparłem się w niniejszej książce. Niestety, w przypadku Netscape Navigатора nie działa ono poprawnie i dany styl jest dziedziczony z elementu znajdującego się wyżej w hierarchii.

Kaskadowość

Kolejnym bardzo ważnym pojęciem stosowanym w kaskadowych arkuszach stylów, a przy tym występującym w samej nazwie, jest *kaskadowość*. Funkcja ta odpowiada za określenie hierarchii stosowanych stylów w dokumencie. Wiemy już, że style do dokumentu możemy wstawiać na kilka sposobów (bezpośrednio w kodzie strony jako atrybut dowolnego znacznika, w nagłówku `<HEAD></HEAD>`, globalnie dla danego dokumentu oraz przez dołączenie zewnętrznego arkusza). Mieszanie zastosowanych stylów jest jak najbardziej możliwe i często spotykane, dlatego konieczne stało się określenie ważności poszczególnych metod. Zasada kaskadowości przyjęta przez twórców wygląda następująco: najpierw ładowane i uwzględniane są zewnętrzne arkusze, następnie style wpisane do nagłówka `<HEAD></HEAD>`, a na samym końcu style wpisane bezpośrednio do znacznika. Takie rozwiązanie umożliwia pełną kontrolę nad dokumentem, a w przypadku sprzeczności zdefiniowanych stylów użyty zostanie ten, który jest najbliższy formatowanemu dokumentu.

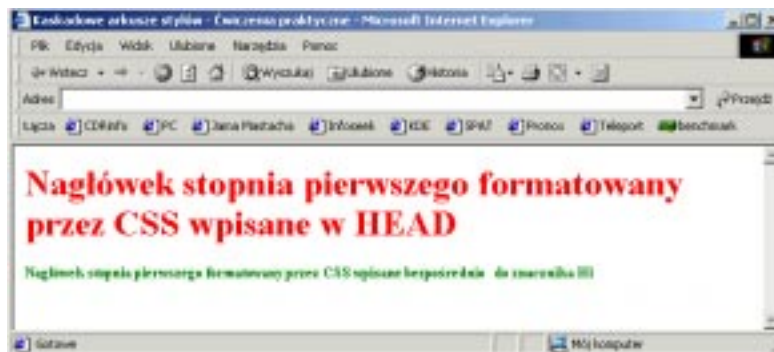
```

<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.0//EN" "http://www.w3.org/TR/
REC-html40/strict.dtd">
<html>
  <head>
    <meta http-equiv="Content-type" content="text/html; charset=ISO-8859-2">
    <meta name="Keywords" content="słowa, kluczowe, dla, strony www">
    <meta name="Description" content="Krótki opis strony WWW">
    <meta name="Author" content="Bartosz Danowski">
    <meta name="Copyright" content="Wydawnictwo HELION">
    <title>Tytuł Strony WWW</title>
    <style type="text/CSS">
      H1
      {
        color: red;
      }
    </style>
  </head>
  <body>
    <h1>Nagłówek stopnia pierwszego formatowany przez arkusz CSS wpisany w HEAD</h1>
    <h1 style="color: green; font-size: 10pt">Nagłówek stopnia pierwszego</h1>
  </body>
</html>
```

Rysunek 3.5 przedstawia przykład działania kaskady. Domyślnie dla każdego nagłówka stopnia pierwszego został zdefiniowany kolor czerwony bezpośrednio w `<HEAD></HEAD>` dokumentu. Następnie dla drugiego nagłówka w samym znaczniku `<H1></H1>` wpisałem dodatkowy styl określający kolor tekstu jako zielony o wielkości 10

punktów. Oczywiście każdy następny nagłówek stopnia pierwszego, wpisany do dokumentu i ograniczony tylko znacznikami `<H1></H1>` bez dodatkowych wpisów, również będzie sformatowany zgodnie z definicją znajdującą się w `<HEAD></HEAD>` strony.

Rysunek 3.5.
Przykład prostej kaskady

Na początku tego rozdziału nie napisałem wszystkiego, gdyż chciałem w możliwie najłatwiejszy sposób pokazać zasadę działania kaskady. Otóż kaskady nie ograniczają się jedynie do trzech możliwości zdefiniowania stylów w dokumencie — jest jeszcze kilka innych poziomów. W praktyce wygląda to tak, że każda przeglądarka ma zdefiniowane swoje domyślne arkusze, za pomocą których formatuje znaczniki w dokumencie. Na przykład, jeżeli w kodzie strony znajduje się znacznik `<H1></H1>`, dla którego nie ustawiono żadnych stylów, to przeglądarka wyświetli taki nagłówek zgodnie z tym, jak ją zaprogramowano dla tego typu elementów.

Niektóre przeglądarki pozwalają na przypisanie swoich arkuszy stylów, które potrafią zastąpić domyślne formatowanie przeglądarki. W ten sposób zdefiniowany arkusz jest kolejnym poziomem kaskady.

Trzecim poziomem kaskady są style zdefiniowane przez projektanta strony WWW. Innymi słowy, są to wszystkie polecenia, które zostały opisane w tej książce.

W praktyce wygląda to mniej więcej tak, że jeżeli internauta wejdzie na stronę, na której nie zastosowano żadnych stylów, to przeglądarka skorzysta ze swoich domyślnych ustawień. Jeżeli właściciel przeglądarki przygotowuje własny arkusz stylów i wejdzie na tę samą stronę, na której nie ma zdefiniowanych żadnych stylów, to do wyświetlenia jej zawartości zostanie użyty arkusz użytkownika, gdyż jest on ważniejszy w hierarchii kaskad. Idąc dalej tym tokiem myślenia, rozpatrzmy trzeci przypadek, w którym internauta wejdzie na stronę, w której umieszczone dowolne style. Teraz założmy, że nadal korzysta z przeglądarki, w której zdefiniował swój własny arkusz stylów. W takim przypadku do wyświetlenia strony zostanie użyty styl przygotowany przez autora strony, gdyż stoi on wyżej w hierarchii niż domyślny styl przeglądarki oraz arkusz internauty. Na rysunku 3.6 dokładnie widać to, co starałem się opisać powyżej.

Oczywiście w przypadku arkusza autora mamy do czynienia z kolejnymi kaskadami, o których wspominałem na samym początku.

Rysunek 3.6.
*W rywalizacji arkuszy
 wygrywa arkusz
 autora, zaraz za nim
 jest internauta,
 a na ostatnim miejscu
 znajduje się domyślny
 arkusz przeglądarki*

Wewnątrz samego arkusza stylów również mamy do czynienia z kaskadami, a idealnym przykładem takiej sytuacji był listing przedstawiony na początku tego rozdziału oraz rysunek 3.5. W jednym dokumencie starły się style wpisane do nagłówka `<HEAD>` `</HEAD>` ze stylami wpisanymi bezpośrednio do danego znacznika. Pomimo tego, że obie deklaracje dotyczyły tego samego elementu, wygrał styl wpisany bezpośrednio do formatowanego akapitu. W razie potrzeby sytuację taką możemy zmienić poprzez zastosowanie polecenia `!important`.

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.0//EN" "http://www.w3.org/TR/
➤REC-html40/strict.dtd">
<html>
  <head>
    <meta http-equiv="Content-type" content="text/html; charset=ISO-8859-2">
    <meta name="Keywords" content="słowa, kluczowe, dla, strony www">
    <meta name="Description" content="Krótki opis strony WWW">
    <meta name="Author" content="Bartosz Danowski">
    <meta name="Copyright" content="Wydawnictwo HELION">
    <title>Tytuł Strony WWW</title>
    <style type="text/CSS">
      H1
      {
        color: red !important;
      }
    </style>
  </head>
  <body>
    <h1>Nagłówek stopnia pierwszego formatowany przez arkusz CSS wpisany w HEAD</h1>
    <h1 style="color: green; font-size: 10pt">Nagłówek stopnia pierwszego</h1>
  </body>
</html>
```

Przykład, który jest widoczny powyżej, spowoduje wyświetlenie nagłówków o dwóch różnych wielkościach ale o identycznym kolorze. Stanie się tak pomimo tego, że bezpośrednio do `<H1></H1>` wpisałem styl nadający temu elementowi kolor zielony.

Podsumowanie

Zrozumienie pojęcia kaskadowość i dziedziczenie ma ogromne znaczenie dla świadomej pracy ze stylami dlatego jeżeli masz jakieś problemy z którymś z elementów opisanych w tym rozdziale to spróbuj jeszcze raz się z nim zapoznać. W przypadku

gdy nadal czegoś nie rozumiesz spróbuj przepisać poszczególne przykłady a jeżeli to nic nie da napisz do mnie. Pytania prześlij na adres eathan@irc.pl a w miarę swoich możliwości postaram Ci się pomóc.